

ЗАКОН

од 18. маја, 1930.-II год.,

о унутрашњем уређењу, оснивању и исправљању
земљишних књига.

І. Унутрашње уређење земљишних књига

Предмет уписивања у земљишне књиге

§ 1. — У земљишне књиге унеће се по службеној дужности сва земљишта, изузевши она земљишта која су предметом уписивања у посебне земљишне књиге железница и јавних канала или у рудничке књиге.

(²) Јавно добро уписаће се у земљишну књигу само по предлогу. Предлог може ставити јавна власт која је овлашћена да приватно-правно располаже тим добром, као и сваки онај коме припада на њему неко право, које се може уписати у земљишну књигу.

А. Главна књига

§ 2. — (¹) Земљишнокњижни улошци (§ 2. Закона о земљишним књигама) који обухватају земљишта једне катастарске општине, чине скупа једну главну књигу.

(²) За веће градске катастарске општине, ако је то ради лакшега прегледа потребно, моћи ће се образовати више делова местно подвојених, а за сваки од тих делова осниваће се по једна главна књига.

(³) У случају потребе осниваће се допунске свеске, и то за сваку главну књигу одвојено.

1. Садржина земљишнокњижног улошка

§ 3. — Земљишнокњижни уложак обухватиће само једно земљишнокњижно тело, а једно земљишнокњижно тело може обухватити само земљишта, која се налазе у једној катастарској општини.

§ 4. — (¹) Земљишнокњижно тело може се састојати из једног или више земљишта. Земљишта у смислу овога закона су делови површине земље, који су у земљишном катастру означени посебним бројевима (катастарске парцеле).

(²) Више земљишта, која припадају једном истом власнику, могу се спојити у једно земљишнокњижно тело само онда, ако ова земљишта нису различно оптерећена и ако у погледу ограничења власништва нема никакве разлике, или ако буду истовремено при спајању уклоњене све препреке, које спајању сметају.

(³) За физичке делове зграде, који се не могу сматрати као самосталне ствари, н. пр.: за поједине спратове или за поједине просторије једне исте куће, не могу се отварати посебни земљишнокњижни улошци ни поједини листови нити се може у погледу њих издејствовати упис самосталнога права власништва. Изузети су случајеви § 74. Уколико се могу на таквим деловима зграде или на таквим просторијама осни-

вати и у земљишну књигу уписати искључива и преносива права користовања, просуђиваће се према наређењима Грађанског законика и Закона о земљишним књигама.

2. Листови земљишнокњижног улошка

§ 5. — (¹) Сваки земљишнокњижни уложак састоји се из пописног листа (поседовнице), из власничког и теретног листа.

(²) За земљишнокњижна тела која су у савласништву, могу се у погледу појединих делова савласништва отворити одвојени власнички и теретни листови, ако би тиме преглед био олакшан.

§ 6. — У прописном листу навешће се сви саставни делови земљишнокњижног тела као и она стварна права, која су скочана са власништвом земљишнокњижног тела или једног његовог дела. Овамо спадају и обрти, нарочито скопчани са власништвом земљишнокњижног тела (радицирани обрти). Осим тога навешће се све промене које се односе на саставне делове земљишнокњижног тела као и увођење поступка, услед којих такве промене могу наступити.

§ 7. — (¹) Ознаке саставних делова земљишнокњижног тела морају се слагати с ознаком у катастру и катастарским плановима, а особито морају бити наведени бројеви парцела, њихова површина према катастру као и ознаке културе.

(²) Ако је које земљишнокњижно тело опште познато под извесним називом, ставиће се тај назив у натпис пописног листа.

(³) Ако је земљишнокњижно тело предметом правног одношаја, који се разликује од

потпуног власништва, онда се мора и то у натпису видљивим учините.

(⁴) Ограничења, терети и обавезности, који су засновани на јавноправним прописима и који дејствују, без обзира да ли су уписани у земљишној књизи или не, против сваког власника, учиниће се видљивим у пописном листу, ако је уписивање у јавну књигу изречно прописано.

§ 8. — (¹) Свака промена садржине пописног листа, која настане услед уписа на другом којем листу, мора се по службеној дужности видљивим учинити на пописном листу.

(²) Кад буде која земљишна служност уписана у улошку служећег добра, мора се то, као и свака промена таквог уписа, једновременно по службеној дужности учинити видљивим у пописном листу повласног земљишта.

§ 9. — (¹) У власничком листу навешће се право власништва, као и она ограничења, којима је власник за своју особу подвргнут у погледу слободног управљања имовином или у погледу располагања земљишнокњижним телом или његовим делом. Забране оптерећивања и отуђивања на овом листу само ће се видљивим учинити (§ 11 ст. 2).

(²) Осим тога у власничком листу учиниће се видљивим она ограничења у погледу располагања земљишнокњижним телом или којим његовим делом, која су предметом уписа у теретни лист, а тичу се свакога власника.

§ 10. — (¹) Код земљишта, која су јавно добро, довољно је, да се ово својство у власничком листу на првом месту видљивим учини.

Право власништва сме се уписати само по предлогу власника.

(²) За упис права власништва као и приватних права, постојећих на јавном водном добру, потребан је пристанак надлежне банске управе. Предлагач има да овај пристанак издејствује и да о томе суду поднесе доказ.

(³) Прогласи који се имају објавити поводом уписивања јавног добра у земљишну књигу, обнародоваће се само у заинтересованим општинама онако како је у дотичном месту уобичајено, и на судској и општинској табли.

§ 11. — (¹) У теретном листу навешће се сва стварна права, којима је земљиште оптерећено, као и права стечена на овим правима, затим права откупа, прекупа и пораве (закупа и најма) и таква ограничења у располагању земљишнокњижним телом или његовим делом, којима је подвргнут сваки власник оптерећеног добра.

(²) Забране оптерећивања и отуђивања увек ће се уписати у теретни лист (§ 9 ст. 1).

3. Регистри

§ 12. — За сваку главну књигу водиће се потребни регистри и спискови. Ближа наређења о томе прописаће Министар правде.

Б. Збирка исправа

§ 13. — Збирка исправа уредиће се заједнички за све главне књиге једног суда.

В. Збирка катастарских планова

За сваку главну књигу уредиће се збирка катастарских планова, која служи само за оријентацију о положају и облику земљишта.

II. Поступак за оснивање земљишних књига.

1. Органи

§ 15. — ⁽¹⁾ Оснивање земљишних књига вршиће судије среских судова под непосредним надзором председника надлежних окружних судова.

⁽²⁾ Среске судије могу у овом послу заменити само такви судијски чиновници, који имају судијски испит.

⁽³⁾ Ако би постојала бојазан, да судије којег среског суда услед пословних или службених разлога неће моћи оснивати земљишне књиге онако, као што треба, или не у примереном року, онда председник апелационог суда може ове послове, докле год буде потребно, поверити којем другом судијском чиновнику, који има судијски испит, а који ће бити додељен среском суду на привремено службовање.

⁽⁴⁾ Судијски чиновници, којима буде на овај начин поверено оснивање земљишних књига, вршиће као судије појединци самостално све послове, који су овим законом стављени у дужност среским судовима и судијама среских судова.

§ 16. — У расправама са странкама мора учествовати записничар, који је положио заклетву.

2. Припремне наредбе

§ 17. — ⁽¹⁾ У циљу припреме извиђаја, који ће се вршити за сваку катастарску општину напосе, мора се на основу катастра саставити потпун списак земљишта (парцела), које се налазе у катастарској општини, као и списак њихових поседника и прибавити копије катастарских планова.

⁽²⁾ Као помагала за припремне радове могу служити нарочито: уписи у старим земљишним књигама, земљишни катастар, изваци из земљишних књига, судске одлуке, одлуке судова за ограничавање државних шума, исправе и списи судова и других а особито аграрних власти, даље тапије, интабулационе и хипотекарне књиге као и друге постојеће установе одређене за евиденцију непокретнина и права на њима.

§ 18. — ⁽¹⁾ Извиђаји вршиће се у којем месту катастарске општине, а, уколико би то било потребно ради утврђења стања ствари, на лицу места.

⁽²⁾ Судија који руководи оснивањем земљишних књига, одредиће дан почетка извиђаја и наредиће, да се то објави прогласом. Проглас мора бар петнаест дана пре дана почетка извиђаја бити уврштен у службеном листу одређеном за објаве дотичног суда и обнародован на уобичајени начин у свима заинтересованим као и у суседним општинама. У прогласу има се напоменути, да могу доћи сви поседници, хипотекарни веровници и све остале особе, које имају правног интереса у томе, да се сазнају поседовни одношаји или утврди истоветност садашњих ознака парцела са ранијим ознакама земљишта,

као и да могу навести све што може служити објашњењу стања ствари и очувању њихових права.

(³) Једновремено са прогласом наредиће се, да се копије катастарских планова и спискови парцела и њихових поседника изложе у општинској писарници или на другом којем подесном месту у циљу, да их може свако разгледати.

(⁴) У прогласу мора се напоменути и то, где се копије катастарских планова и спискови парцела и њихових поседника могу разгледати.

§ 19. — (¹) Сви познати поседници земљишта, која леже у катастарској општини, а у погледу којих се има извидети поседовно стање, нарочито ће се обавестити о будућим извиђајима и то са позивом, да учествују у извиђајима и да собом донесу исправе, које се тичу њихових поседовних одношаја, као и оне, које служе утврђивању истоветности садашњих ознака парцела са пређашњим ознакама земљишта. Ако су у главном у питању земљишта, која су намењена пољској или шумској привреди, обавестиће се и надлежна аграрна или шумска власт као и надлежна пољопривредна и шумска корпорација. Овима је слободно послати на извиђаје своје заступнике.

(²) Поседници земљишта и остали учесници дужни су поднети у изворнику или препису све списе, изватке из земљишне књиге, судске одлуке или друге исправе, уколико су за оснивање земљишне књиге потребни и који се налазе код њих или код њихових заступника. На то се они могу принудити према прописима Закона о ванпарничном поступку.

(³) Обавештења оних поседника, који станују у дотичној општини, вршиће се поштом, а ако то није могуће, путем општинске власти. Поседнике, који станују изван општине, позваће срески судија писменим позивом и стараће се, да позиви буду благовремено достављени.

§ 20. — (¹) Поседницима, који се имају позвати и нису својевласни, а за које се не зна, који су им законски заступници,*као и особама, чије боравиште није познато и које нису поставиле пуномоћника, поставиће судија (§ 15 став 4) о њиховом трошку заступника, у циљу да учествује у расправама, које ће се вршити поводом оснивања земљишне књиге.

(²) Ако која од позваних особа не дође, онда јој судијски чиновник, који води извиђаје, мора поставити заступника о њезином трошку, ако то буде потребно, да би се извиђаји могли наставити.

§ 21. — На извиђаје призваће се један поузданик, изабран од општинског заступства (одбора), којему су познате прилике у дотичном месту. По предлогу странке или према увиђајности судијског чиновника, који води извиђаје, може се позвати још један поузданик, изабран на исти начин.

3. Предмет и ток извиђаја

§ 22. — Предмет извиђаја јесте:

1) да се испитује исправност и потпуност спискова земљишта и катастарских планова и других помагала и да се нареди да се спискови и копије катастарских планова поправе, по потреби суделовањем чиновника катастра;

2) да се истражује, које ће земљишне парцеле саме за себе сачињавати самостална земљишно-књижна тела и које ће се земљишне парцеле спојити у једно земљишно-књижно тело;

3) да се изнађу права и овлашћења, која су скопчана са поседом земљишта (§ 6), даље пољске и кућне служности, којима су земљишта оптерећена, и рџални терети, који постоје у корист јавних сврха;

4) да се идентификују садашње ознаке парцела са пређашњим ознакама земљишта.

§ 23. — ⁽¹⁾ У погледу оних земљишта, која су већ уписана у којој земљишној књизи, изнаглажење права и служности, означених у § 22. бр. 3., може се вршити само онда, кад ова права и служности још нису уписани у земљишној књизи, и то само утолико, уколико се странке у погледу тих права и служности потпуно слажу.

⁽²⁾ У погледу оних земљишта, која нису уписана ни у једној земљишној књизи, извиђаји се морају проширити и на изнаглажење права власништва и ограничења располагања, којима је власник подвргнут.

⁽³⁾ Друга стварна права, која у § 22 бр. 3. нису наведена, а нарочито и хипотекарна права, нису предметом тих извиђаја. Ова права, уколико се не пренесу у нове земљишне књиге према § 33. овога закона, изнаћи ће се по поступку о исправљању земљишних књига (§§ 36 до 60).

§ 24. — ⁽¹⁾ При образовању земљишно-књижних тела (§ 22 бр. 2) у погледу оних земљишта, која су већ до сада уписана у којој земљишној књизи, узеће се као основ поседовно стање, које одговара тој књизи.

⁽²⁾ Земљишта која још нису уписана ни у једној земљишној књизи, а припадају једном истом поседнику, спојиће се, уколико нема законске препреке (§ 4), у једно земљишно-књижно тело, осим ако је из господарских разлога целисходно, да се образује више земљишно-књижних тела или, ако поседник сам захтева, да се образују одвојена земљишно-књижна тела.

⁽³⁾ О томе, да ли постоји таква препрека, морају се што савесније вршити истраживања, и то испитивањем поседника, разгледањем судских списа или другим сходним начином.

§ 25. — Ако се у току поступка за исправљање земљишних књига покаже, да су саставни делови једног земљишно-књижног тела различно оптерећени, онда ће се земљишно-књижно тело по службеној дужности разделити на толико земљишно-књижних тела, колико има различних оптерећења.

§ 26. — Ако странке своја тврђења или своје захтеве не могу доказати тако да би се суд о њиховој основаности могао уверити, или ако буде против њих приговора, онда ће се изнаћи последњи фактички посед и резултат овога истраживања узети као подлога свему доцнијем службеном раду.

§ 27. — ⁽¹⁾ Резултати извиђаја и све битне изјаве странака ставиће се у записник.

⁽²⁾ Записник ће потписати судски органи и поузданици општине.

⁽³⁾ Осим тога свака странка мора потписати своје изјаве; ако која странка ускрати свој

потпис, навешће се у записнику разлог, са којег је свој потпис ускратила.

(⁴) Исправе, које су странке поднеле, вратиће им се по правилу чим буду употребљене.

(⁵) Закључци, против којих су допуштени правни лекови (§ 65), морају се са разложима доставити написмено учесницима.

4. Састављање и исправљање поседовних листова

§ 28. — (¹) Пошто буду свршени извиђаји, који се односе на једну катастарску општину, саставиће се поседовни листови.

(²) За сваког поседника као и за сваку заједницу сапоседника основаће се један или више поседовних листова, у које ће се према реду земљишнокњижних тела уписати сва земљишта, која поседује у катастарској општини исти поседник или иста заједница сапоседника, а исто тако и сви резултати извиђаја, означених у §§ 22 и 23, који се резултати односе на та земљишта, али изузевши резултате, који се тичу идентификације земљишта (§ 22 бр. 4). Ови последњи увешће се у посебну табелу о упоређивању парцела.

§ 29. — (¹) Поседовни листови заједно с исправљеним списковима земљишта, копијама катастарских планова, записницима о извиђајима и табелом о упоређивању парцела изложиће се барем тридесет дана на разгледање у општинској писарници или на другом којем месту, које ће одредити водитељ извиђаја.

(²) Истовремено водитељ извиђаја наредиће којег ће се дана провести даљи извиђаји у слу-

чају, ако су изнети приговори против исправности или потпуности поседовних листова или табеле о упоређивању парцела.

(³) Овај дан као и време и место излагања објавиће се прогласом, који се има уврстити у службени лист, одређен за службене објаве дотичнога суда, и обнародовати на судској табли као и у свима заинтересованим и суседним општинама.

§ 30. — (¹) Приговори против исправности или потпуности поседовних листова или табела о упоређивању парцела могу се поднети усмено или писмено среском суду, а, на дан споменут у § 29 став 2, и водитељу извиђаја.

(²) Ако се ови приговори оснивају на таквим чињеницама, за које се при пређашњим извиђајима није знало, наредиће се што је потребно, да се стање ствари разјасни.

(³) Ако се покаже, да је приговор основан, поседовни лист или табела о упоређивању парцела према томе ће се исправити или допунити.

(⁴) Одлука донета о приговорима саопштиће се учесницима.

5. Испитивање списка и састављање земљишно-књижних уложака

§ 31. — (¹) Пошто су расправе, вођене услед приговора против поседовних листова и против табеле о упоређивању парцела, закључене поднеће се списи председнику окружнога суда, у чијем се окружју налази катастарска општина, која је била предметом извиђаја, да испита да ли се при извиђајима поступало онако како закон прописује.

(²) Ако буду опажене мане, претседник ће издати сходне наредбе у циљу да се оне уклоне, а ако буде потребно, наредиће нове извиђаје.

(³) Списи, за које се нађе да су у реду, или исправљени списи послаће се суду, који је по прописима Закона о уређењу редовних судова надлежан да води земљишну књигу. Тај ће суд састављати земљишнокњижне улошке.

§ 32. — (¹) Земљишнокњижни улошци осниваће се према наређењима овога закона. У земљишнокњижне улошке пренеће се све, што садрже поседовни листови.

(²) Поседовни листови, који су састављени у облику земљишнокњижних уложака могу се употребљавати као земљишнокњижни улошци, ако уписи одговарају законским наређењима о садржини листова земљишнокњижних уложака.

§ 33. — (¹) У земљишнокњижне улошке оних земљишта, која су била већ уписана у којој земљишној књизи, пренеће се из ње земљишнокњижни уписи, који се односе на ова земљишта, а који према свом предмету одговарају наређењима Закона о земљишним књигама, уколико ови уписи нису промењени с обзиром на резултат извиђаја.

(²) Уписи, који су постали беспредметним, даље непотпуни или неразумљиви уписи неће се пренети. Ово вреди нарочито и за уписе који су већ избрисани, осим ако су они од значаја за постојање, првенствени ред, прегледност или за разумљивост постојећих уписа. Даље неће се пренети хипотеке за тражбине, у погледу којих су наступили услови амортизације (§ 128 Закона о земљишним књигама), ако обвезаник у року,

који му се одреди, а који не сме бити краћи од петнаест дана, поднесе предлог да се ове тражбине не пренесу.

(³) Хипотеке за тражбине којих номинални износ или уписани највиши износ, без обзира на можебитне споредне пристојбине, не прелази сто динара, а од укњижења којих је већ протекло петнаест година, пренеће се само по предлогу овлашћеника или онда, ако их обвезаник изречно признаје. Овај предлог може поднети и подзложни веровник.

(⁴) Ако се у току извиђаја установи један од терета споменутих у § 22 бр. 3, онда ће се такав терет уписати после терета, који се морају пренети по службеној дужности.

§ 34. — (¹) Ако су земљишне књиге већ основане, па се више земљишнокњижних тела има спојити у једно земљишнокњижно тело, онда ће се земљишта ових земљишнокњижних тела пренети у онај земљишнокњижни уложак, у којем се налази главни саставни део целокупног добра. Који ће се саставни део сматрати као главни, о томе у случају сумње одлучује изјава поседника. Такво се спајање може вршити само онда, ако земљишнокњижна тела која се имају спојити, обухватају једино таква земљишта, која леже у истој катастарској општини.

(²) Ни у којем случају не може се вршити спајање више земљишнокњижних тела дотле, док није протекао рок, који § 39 одређује за пријављивање оптерећујућих права.

(³) О свима земљиштима која леже у једној катастарској општини, а која према § 1 став 2 нису уписана у земљишну књигу те катастарске општине, саставиће се спискови, који се и-

мају приложити земљишној књизи. У тим списковима навешће се у погледу оних земљишта, која су уписана у којој јавној књизи, сви подаци, који су потребни, да би се дотични улошци могли наћи.

§ 35. — ⁽¹⁾ Чим расправе у поступку, који се има провести по наређењима о исправљању земљишних књига (§§ 36 до 60), буду закључене, и чим буду, ако је то апелациони суд наредио, стари терети према § 51 пренети у нови лист, спојиће се земљишнокњижни улошци сваке катастарске општине у главну књигу, означити текућим бројевима, уколико то није већ учињено, и у примереном броју свески увезати.

⁽²⁾ Стране сваке свеске означаће се текућим бројевима, а старешина суда написаће на првом листу, колико страна има свеска, и уз то ставити свој потпис и ударити службени печат.

III. Поступак за исправљање земљишних књига.

§ 36. — ⁽¹⁾ Чим оснутац (нацрт) нових земљишних књига, који је састављен према наређењима овог закона и Закона о земљишним књигама, за цело подручје једног суда буде довршен, одредиће апелациони суд дан, од којег ће се са овим оснутком поступати као са земљишном књигом (дан отварања нове земљишне књиге) и наредиће у исто доба увођење поступка за исправљање земљишне књиге.

⁽²⁾ Ове наредбе могу се издати већ онда, кад је оснутац довршен макар само за један део судског подручја или за једну катастарску општину.

⁽³⁾ За ове наредбе није потребна одлука већа (§ 9 Грађанског парничког поступка).

§ 37. — ⁽¹⁾ Јавне књиге, које можда постоје, имају се онога дана, којег буде нова земљишна књига отворена, закључити и ставити изван употребе, уколико ступа нова земљишна књига на њихово место.

⁽²⁾ Они поднесци и замолнице за упис у постојеће јавне књиге, који стигну суду пре дана отварања нове земљишне књиге, а о којима тога дана још не буде решено, морају се у новим улошцима оловком видљивим учинити. О њима ће се решавати после отварања нове земљишне књиге пре свих других поднесака и замолница за упис.

§ 38. — ⁽¹⁾ Увођење поступка за исправљање и дан, од којег ће се с оснутком земљишне књиге поступати као са новом земљишном књигом, објавиће се прогласом (први проглас).

⁽²⁾ У овом ће се прогласу означити подручје, за које је оснутац земљишне књиге састављен, тиме што ће се побројати судски срезovi или катастарске општине, даље навешће се у њему место, где свако може нову земљишну књигу разгледати, и додаће се обавештење, да се од тога дана нова власничка, заложна и друга књижна права на земљиштима, уписаним у земљишној књизи, могу стећи, ограничити, пренети или укинути једино уписом у нову земљишну књигу.

§ 39. — ⁽¹⁾ Проглас осим тога има садржавати позив, да се поднесу пријаве споменуте у § 40, даље означити суд, којему ваља пријаве поднети, и за њих одредити рок, који не сме бити краћи од шет месеци нити дужи од године.

дана, и уз то још и навести последњи календарски дан тога рока. Једновременно назначиће се, да је последица пропуштања рока губитак права на остваривање захтева, који се морају пријавити, према трећим особама, које стичу књижна права у доброј вери на основу уписа у новој земљишној књизи, уколико ови уписи нису оспоравани.

(²) Повраћају у пређашње стање због пропуштања прогласнога рока нема места; исто тако овај се рок не може за поједине странке продужити. Ова наређења имају се навести у самом прогласу.

(³) Ако би се према околностима и својствима странака могло очекивати, да интересоване особе неће поднети благовремено своје пријаве, онда се има надлежни суд старати о томе, да ове особе буду упознате са последицама пропуштања рока. У том циљу суд ће их, ако треба, позвати и узети њихове пријаве на записник.

§ 40. — (¹) На подношење пријава имају се прогласом позвати:

а) све особе, које на основу права, стеченог пре дана отварања нове земљишне књиге, траже какву промену уписа који су у њој садржани, а односе се на власничке или поседовне одношаје, без разлике да ли се има промена вршити отписом, приписом или преносом, исправљањем ознаке земљишта или спајањем земљишнокњижних тела или другим којим начином.

б) све особе које су још пре дана отварања земљишне књиге на земљиштима, у њој уписанима, или на деловима истих стекле заложна права, служности или друга права, прикладна за књижно уписивање, у колико би се ова права имала уписати као стари терети, а у нову земљишну књигу још нису била уписана пригодом оснивања нове земљишне књиге или нису била уписана како треба.

(²) Тиме, што се право, које се има пријавити, види из јавне књиге, која се неће више употребити, или из којег судског решења, или што је код суда у току молба, која се односи на то право, не мења се ни у чему дужност пријављивања. И то се мора изречно објавити у прогласу.

§ 41. — (¹) Свака пријава којег од захтева, означених у § 40 став 1 под а), има се одмах у земљишној књизи забележити.

(²) Ако није доказано да о предмету пријаве тече парница, одредиће се у исто доба по службеној дужности расправа о пријави како с онима, против којих је она управљена, тако и с онима, који су са другог којег разлога према садржини земљишне књиге у томе правно заинтересовани.

§ 42. — Ако при овој расправи, за коју се имају учинити извиђаји и преслушања ради разјашњења ствари, и то по потреби на лицу места, не дође међу учесницима до споразума, онда ће се они, који траже промену којег уписа, упутити на парницу и одредиће им се ради подношења тужбе примерен рок, који се може само са важних разлога продужити.

(²) Ако се учесници о промени споразумеју, онда ће се промена у земљишној књизи извршити.

§ 43. — Ако буде рок, у којем се тужба мора поднети, пропуштен или поднета тужба правноснажно одбачена, онда ће се забележба пријаве избрисати по службеној дужности или по предлогу којег учесника, а по преслушању противне странке.

§ 44. — (¹) Упис, извршен на основу споразума учесника, дејствује као и други земљишнокњижни уписи.

(²) Исти тај учинак имају уписи, који у време отварања нове земљишне књиге већ постоје, ако у прогласном року није пријављен какав захтев, који је с овим уписима у противуречју, или ако је рок за побијање уписа путем парнице пропуштен или подигнута тужба правноснажно одбачена.

§ 45. — (¹) У пријави ма којег од захтева, означених у § 40 став 1. под б), морају се тачно навести право и првенствени ред, који се за то право захтева, као и земљишнокњижни улошци, у којима се има вршити упис, уз ознаку, коју они имају у новој земљишној књизи.

(²) Осим тога мора се у пријави навести, на чему се оснива пријављено право а на чему првенствени ред, који се за то право захтева. Исправе које о томе постоје, поднеће се заједно са пријавом, или се пак мора навести, где се ове исправе чувају.

§ 46. — Оптерећујућа права, пријављена према наређењима § 45, уписаће се у дотичном улошку под натписом „стари терети“, а уз то напоменути првенствени ред, који се за њих захтева.

§ 47. — (¹) Чим је протекао рок, који је одређен у првом прогласу ради пријављивања оптерећујућих права, издаће апелациони суд други проглас. За издавање тога прогласа није потребна одлука већа (§ 9 Грађанског парничког поступка).

(²) И у другом прогласу има се у смислу § 38 означити подручје, на које се нова земљишна књига протеже и за које је упис терета услед првога прогласа био извршен или допуњен, као и позвати све оне, који се сматрају постојањем којег уписа или његовим књижним првенственим редом у својим правима повређеним, да поднесу свој приговор у року, који се одређује прогласом, јер ће иначе уписи добити учинак земљишнокњижних уписа.

(³) Рок не сме бити краћи од три месеца нити дужи од шест месеци. Последњи календарски дан тога рока навешће се у прогласу.

(⁴) Наређење § 39 став 2. примењиваће се и на овај проглас.

§ 48. — (¹) Сваки приговор, који је пријављен против уписа оптерећујућег права или против његовог првенственог реда, одмах ће се забележити при дотичном праву.

(²) Ако није доказано, да о предмету приговора тече парница, повешће се у исто доба по службеној дужности расправа о приговору како с онима, против којих је приговор управ-

љен, тако и с онима, који су са другог којег разлога према садржини земљишне књиге у томе правно заинтересовани.

(³) Ако при овој расправи међу учесницима не дође до споразума, онда ће суд између странака, којих су захтеви према резултату расправе међусобно у противуречју, одредити ону странку, која има да подигне тужбу. Овој ће се странци за то одредити рок, који се има рачунати од дана, кад судска одлука, која садржи ову наредбу, постане правноснажном. Тај се рок може продужити само са важних разлога.

(⁴) Ако су се учесници у погледу промене споразумели, ове ће се промене извршити у земљишној књизи.

§ 49. — (¹) Ако је странка рок, који јој је одређен ради подигнућа тужбе, пропустила или парницу према коначној одлуци изгубила, онда се има, ако је приговор учинио њезин противник, упис избрисати или исправити према томе, да ли су постојање или првенствени ред били побијени, и то према приговору који је услед пропуштеног рока постао непобитан, или према коначној одлуци изреченој у парници; ако је пак приговор учинила сама странка, избрисаће се забележка приговора.

(²) Ове наредбе издаће се по службеној дужности или на молбу једног од учесника, пошто буде преслушана противна странка.

§ 50. — (¹) Упис извршен на основу споразума учесника, дејствује као и други земљишнокњижни уписи.

(²) Исти тај учинак имају уписи, који у време отварања земљишне књиге већ постоје као и уписи, извршени услед пријава, ако против њих у прогласном року није поднет приговор или ако је, у случају приговора, она странка која га је поднела, била упућена на парницу па је пропустила рок, одређен за подигнуће тужбе, или ако је ова странка парницу према коначној одлуци изгубила.

§ 51. — (¹) Апелациони суд може, уколико то буде потребно ради боље прегледности стања земљишне књиге, после закључења расправа, означених у § 48, наредити, да се стари терети у њиховом првенственом реду пренесу на лист, који се наново отвара.

(²) Лист, који је првобитно служио уписивању терета, после извршеног преноса неће се више за то употребљавати.

§ 52. — Подзаложни веровници овлашћени су предузимати оне кораке, који су потребни ради остваривања права и приговора, припадајућих главном веровнику, и то у истом року и онако као и главни веровник.

§ 53. — Ако се странка у поступку, који се врши по §§ 42 и 48, упуту на парницу, просуђиваће се надлежност за парницу по општим наређењима о надлежности.

§ 54. — (¹) Прогласни рокови, које одређује апелациони суд, не могу се побијати никаквим правним леком.

(²) Накнадно продужење прогласног рока, расписаног на основу овога закона, може,

ако то захтевају општи разлози, дозволити Министар правде на предлог апелационог суда. Министра правде при томе не вежу границе одређене у §§ 39 и 47.

§ 55. — Пријаве или приговори, који стигну после протеча прогласног рока, одређеног за њихово поднашање, одбациће се по службеној дужности.

§ 56. — Ако која пријава или који приговор у поступку за исправљање земљишних књига буду одбачени, ово ће се забележити у земљишној књизи. Наређење §§ 141 и следећих Закона о земљишним књигама примењиваће се и овде.

§ 57. — Ако су пријава или приговор поднети због очигледне погрешке при уписивању у земљишно-књижевни уложак, суд може без даљег поступка исправити упис закључком, који се мора свима учесницима доставити према прописима Грађанског парничког поступка о достављању тужби.

§ 58. — Ако земљишно-књижни извадак или који препис, службена потврда или саопштење у погледу земљишта или стварнога права којим је земљиште оптерећено, буду издати у време, кад у погледу тога земљишта још није закључен поступак за исправљање земљишне књиге, онда ће се ова околност у земљишно-књижном извату, препису, у службеној потврди или саопштењу видљивом учинити.

§ 59. — ⁽¹⁾ О земљишно-књижним уписима (такође брисањима), који се врше у поступку за исправљање земљишних књига, странка ће се обавештавати према наређењима §§ 133 и 134 Закона о земљишним књигама.

⁽²⁾ Ако би се десило, да при првобитном оснивању земљишних књига која странка не би била како треба обавештена о укњижби извршеној у поступку за исправљање, а странка сматра да би она ову укњижбу могла побити са разлога неваљаности, онда трогодишњи рок који одређује § 71. Закона о земљишним књигама за престанак права тужбе против трећих особа, почиње тек протеком другог прогласног рока (§ 47).

§ 60. — ⁽¹⁾ Ако је у поступку за исправљање која странка пријавила стварно право, поуздавајући се у исправност табеле о упоређивању парцела и других помагала, а при томе се омашком десила замена онога земљишта, које је предметом тога права, са другим којим земљиштем, и ако се издејствованом упису у другом прогласном року приговорило, онда овлашћеник може у даљем року од три месеца од свршетка другог прогласног рока своје право поново пријавити. Против таквих накнадних пријава може се поднети приговор у року од три месеца, који почиње од свршетка поменутог тромесечног рока.

⁽²⁾ На рокове, означене у првом ставу, као и на пријаве и на приговоре, који се имају поднети у тим роковима, сходно ће се примењивати прописи овога закона.

⁽³⁾ Ови рокови као и последице, скопчане са пропуштањем тих рокова, објавиће се у прогласу предвиђеном у § 47.

IV. Посебна наређења о првом оснивању земљишних књига на подручјима Апелационих судова у Београду и Скопљу и Великог суда у Подгорици

§ 61. — На подручјима Апелационих судова у Београду и Скопљу и Великог суда у Подгорици вредеће за прво оснивање земљишних књига прописи §§ 1 до 60 овог закона са следећим изменама:

1) Министар правде управља пословима првог оснивања земљишних књига.

2) Министар правде поставља за вршење послова око оснивања земљишних књига посебне поверенике из реда судија. Повереници ће се по правилу постављати за подручје једног среза, али се могу по потреби поставити и само за један део подручја среза. Повереници вршиће као судије појединци самостално све послове који су прописима §§ 15 до 35 стављени у дужност среским судовима и судијама среских судова;

3) у случају § 31 ст. 1. поднеће повереник списе Министарству правде, али уместо тога ово може из важних разлога одредити свог изасланика да списе прегледа у седишту повереника;

4) земљишнокњижне улошке (31 ст. 3) састављаће повереник за оснивање земљишних књига, а предаће их састављене суду, који је по прописима Закона о уређењу редовних судова надлежан, да води земљишну књигу;

5) у случају § 36 уместо апелационог суда одредиће Министарство правде дан, од којег ће се са оснотком нових земљишних књига поступати као са земљишном књигом (дан отварања земљишне књиге) и наредиће уво-

ђење поступка за исправљање земљишних књига;

6) прогласе предвиђене у §§ 38 став 1. и 47. став 1. издаваће Министарство правде.

V. Општа наређења

§ 62. — ⁽¹⁾ Земљишне књиге осниваће се по службеној дужности свуда где још не постоје у тренутку кад овај закон ступи на снагу.

⁽²⁾ Онде, где земљешне књиге већ постоје, оне ће се, уколико не одговарају наређењима овога закона, саобразити његовим прописима; при томе ће се сходно примењивати наређења §§ 36 до 60 о поступку за исправљање земљишних књига. То вреди нарочито и у погледу наређења § 3, у колико оно прописује, да може једно земљешнокњижно тело обухватити само земљишта, која се налазе у једној истој катастарској општини. Ближа наређења о саобраћавању земљишних књига новим прописима као и рок у којем се то има провести, прописиће Министар правде, који је овлашћен да поступак за исправљање за такве случајеве према потреби учини једноставнијим.

⁽³⁾ Само у толико, уколико у погледу једне већ постојеће земљишне књиге или њених делова има између књижних уписа или катастарских планова с једне стране и фактичног правног стања с друге стране несагласности у таквом обиму, да се дотична земљишна књига или њезини делови уопште морају сматрати непоузданим, основаће се земљишна књига

или њезини делови наново. О томе да ли је потребно да се која земљишна књига или део земљишне књиге наново оснује, решава апелациони суд одлуком, коју има да одобри Министар правде.

(¹) Ако се тек у поступку за исправљање земљишних књига, проведеном у смислу прве реченице другог става, покаже, да би требало земљишну књигу наново основати, онда ће се о томе известити апелациони суд, који ће одлучити, да ли се има земљишна књига наново основати, и поднети своју одлуку Министру правде на одобрење.

Прогласи и објаве

§ 63. — (¹) Прогласи и објаве, који се имају издати по §§ 38 и 47, објављиваће се у службеном листу одређеном за судске објаве, три пута у примереним размацима и обнародовати на уобичајени начин у општинама где се налазе земљишта, на која ће се односити службена делања.

(²) Суд ће се осим тога по могућности и на други начин старати о томе, да се странке како треба поуче о значењу и важности поступка, који се врши по овом закону. У том циљу суд ће према потреби познате му интересенте позвати и узимати њихове изјаве на записник и обратити пажњу надлежних старатељских власти у циљу да чувају права малолетника или скрбљеника.

(³) Странкама је слободно, да при састављању својих пријава и приговора употребљавају податке идентификације садашњих озна-

ка парцела са пређашњим ознакама земљишта као и табелу о упоређивању парцела (§ 28 став 2).

Рачунање рокова

§ 64. — Кад се рачунају рокови предвиђени овим законом, онда ће се у њих урачунати и дани судског одмора, недеље, празници као и дани, за које се писмено, што се има поднети земљишнокрњижном суду, налазило код поште.

Побијање закључака

§ 65. — Побивање закључака означених у §§ 19 ст. 2, 24 и 26, као и закључака у поступку за исправљање земљишних књига, управља се по начелима ванпарничког поступка. За побивање других закључака, који се доносе после отварања нове земљишне књиге и који се односе на предмете уређене овим законом, вреди наређења §§ 136 и следећих Закона о земљишним књигама.

Ослобођавање од такса

§ 66. — (¹) Службена дела, која се врше при оивању, допуњавању и обнављању земљишних књига, ослобођена су плаћања таксе.

(²) Исто вреди и за све записнике, отправке, поднеске и прилоге, уколико служе

само провођењу поступка за амортизацију по § 33 став 2, ако тражбина, без обзира на споредне пристојбине, не прелази износ од хиљаду динара. Од тога су изузете расправе, које су задржане за парницу.

Дужности општина

§ 67. — Општине су дужне ставити на расположење писарничке просторије потребне за службене расправе, одржавати те просторије у добром стању и, ако буде потребно, грејати их и осветљавати, ставити на расположење превозна средства за преношење архиве и канцеларијског намештаја, а уопште, колико је потребно, помагати при службеном пословању.

Допуњавање земљишне књиге

§ 68. — ⁽¹⁾ Ако се која земљишна књига има допунити уписом земљишта, које још није уписано ни у једној земљишној књизи, онда ће се поступак за исправљање земљишне књиге по службеној дужности провести по наређењима овога закона с том разликом, да се има наново уписано земљиште у прогласима, који ће се издати и за чије издавање није потребна одлука већа (§ 9 Грађанског парничког поступка), тачно означити, и да се рок, који се мора одредити према § 39 овог закона, може снизити до три месеца. Осим тога Министар правде може наредити, уколико се сме код допуњавања земљишних књига уписивањем земљишта, која још нису уписана ни

у једној земљишној књизи, одступати од наређења о поступку за оснивање земљишних књига, која се наређења имају и у овим случајевима сходно примењивати.

⁽²⁾ Ако је земљиште, наново уписано у земљишној књизи, било које јавно добро, и ако произилази из околности, суду познатих или вероватним учињених, да трећим особама у погледу овога земљишта не припадају никаква права, која се могу уписати у земљишну књигу, онда може апелациони суд закључити, да се поступак за исправљање неће вршити. Овим закључком апелациони суд одредиће и н дан, од којег ће дејствовати извршена допуна као земљишнокњижни упис.

Обнављање земљишне књиге

§ 69. — Ако се која земљишна књига или који њезин део има обновити са разлога, што су земљишна књига или њезин део уништени или су се изгубили или су постали непотребљивима, онда ће се поступак за исправљање земљишне књиге, предвиђен овим законом, по службеној дужности провести, уколико то буде потребно према садржају земљишне књиге, који ваља обновити. При томе се може прогласни рок, који се мора одредити према § 39 овога закона, снизити до три месеца.

Рудничке књиге

§ 70. — Наређења овога закона о исправљању земљишних књига сходно ће се примењивати и на рудничке књиге, пазећи на прописе Рудничког закона.

VI. Прелазна наређења

Земљишне књиге за земљишта у градовима.

§ 71. — ⁽¹⁾ У оним правним подручјима, у којима земљишне књиге за земљишта у граду односно у граду и његовој околини воде окружни судови, прелазе дотични послови на среске судове, којима је седиште у седишту дотичних окружних судова, и то онога дана, када задобије овај закон обавезну снагу. У том циљу морају се земљишне књиге, збирке исправа и списи, који се односе на споменута земљишта, означенога дана предати надлежном среском суду, који ће од тога дана решавати о свима дотичним земљишнокњижним стварима. О земљишнокњижним стварима, које су овога дана већ у току код окружног суда, решаваће окружни суд.

⁽²⁾ У случају кад би који уложак обухватао земљишта која не леже у истој катастарској општини, саобраћавање наређењу § 3 вршиће се и овде по пропису § 62 став 2.

Властелинске књиге (књиге за племићка добра, дежелне деске).

§ 72. — ⁽¹⁾ У оним правним подручјима, где постоје посебне земљишне књиге за велепоседе односно за племићка добра, дотична земљишнокњижна тела пренеће се из тих књига по службеној дужности у опште земљишне књиге катастарских општина у којима се налазе дотична земљишта. Ако се земљишнокњижна тела таквих добара протежу на

више судских срезова, онда ће се за сваки судски срез отворити посебни улошци. Министар правде издаће ближа наређења о поступку и о року у којем се има спровести пренос у подручјима појединих окружних судова.

⁽²⁾ Од дана ступања на снагу овога закона у означеним књигама не могу се више отворити нови улошци, нити приписати која земљишта већ постојећим улошцима ових књига.

⁽³⁾ Док споменута земљишнокњижна тела још нису пренета у опште земљишне књиге среских судова, надлежних по ставу 1., важиће у погледу њих досадашњи прописи.

Постојање установа за евиденцију непокретнина и права на њима

§ 73. — Јавне установе, које постоје у појединим правним подручјима за евиденцију непокретнина и права на њима (тапије, интабулационе књиге, хипотекарне књиге и слично) у поступку за оснивање земљишних књига неће се сматрати као земљишне књиге. Стога се у овим правним подручјима сав поступак за оснивање мора вршити онако, како је то предвиђено овим законом у погледу земљишта, која још нису уписана ни у једној земљишној књизи. Али споменуте установе могу ипак служити суду једнако као и друга помагала, у колико их суд сматра употребљивима и веродостојнима (§ 17 став 2).

Физички делови зграда

§ 74. — ⁽¹⁾ Наређење § 4 став 3 не дира у правне одношаје, који се оснивају на физичким деобама зграда, установљенима пре сту-

пања на снагу овога закона. Такви одношаји, уколико физичке деобе у појединим правним подручјима нису већ раније биле забрањене, могу бити предметом уписа у земљишне књиге као и даљих земљишнокњижних преноса. Са дотичним физичким деловима зграда може се све дотле, док ови делови не буду спојени, поступати као с одвојеним земљишнокњижним телима и отворити за сваки део посебан земљишнокњижни уложак. Али није допуштено, да се делови, који су на овај начин постали, још даље деле. Кад се за поједине делове зграде не отворе посебни земљишнокњижни улошци, могу се за њих отворити одвојени власнички и теретни листови, ако би тиме преглед био олакшан.

(²) Чим се делови, означени у првом ставу, споје у особи једног овлашћеника, не може се више вршити ни деоба ни одвојено оптерећење.

Дрвета као самостални имовински објекти

§ 75. — (¹) Правни одношаји, који су пре ступања на снагу овога закона установљени у погледу дрвета на такав начин, да се ова имају сматрати као самостални имовински објекти, одвојени од земље, видљивим ће се учинити на пописном листу онога земљишта, на којем се дрвета налазе. Власници таквих дрвета могу и у будуће слободно с њима располагати, а у случају, ако правни одношај у погледу њих обухвата и право уместо угинулих или уклоњених садити нова дрвета, могу они и ово право слободно вршити.

(²) Напротив, после ступања на снагу овога закона одношаји, споменути у ставу 1, не могу се више установити.

§ 76. — (¹) Ако је у земљишној књизи при којем земљишту видљивим учињено, да се на њему налазе дрвета, која сачињавају самосталне имовинске објекте, онда земљишнокњижни уписи, који се односе на такво земљиште, немају правног учинка у погледу оних дрвета, за која се може доказати, да се с њима пре оснивања земљишне књиге правно није поступало као с припатком земљишта, а исто тако немају правног учинка у погледу оних дрвета, која су у смислу § 75 став 1 била наново посађена.

(²) Таква дрвета сматраће се као непокретне ствари; начин стицања власништва на њима јесте предаја, а начин стицања заложног права заложни попис.

(³) Обавеза власника земљишта, према којој мора допуштати употребљавање земљишта унаоколо таквих дрвета у сврху неговања и уживања, није предметом уписивања у земљишну књигу.

§ 77. — Земљишнокњижни упис, који је напоменут у § 76 став 1, избрисаће се, чим се према резултату поступка, уређеног у следећим параграфима, мора сматрати, да на дотичном земљишту дрвета као самостални имовински објекти више не постоје, нити се могу према § 75 став 1 наново засадити.

§ 78. — (¹) Молба за брисање, која има да садржи исправну ознаку земљишта, видљивом ће се учинити забележбом у земљишној књизи.

(²) У исто доба мора суд о подношењу молбе обавестити прогласом све особе, којима припадају власничка или друга стварна права у погледу дрвета као самосталних предмета на дотичном земљишту или које имају право да саде на овом земљишту нова дрвета уместо угинулих или уклоњених дрвета. При томе ће се ове особе позвати, да пријаве своја права суду у року, који не сме бити краћи од три месеца, и обавестити их, да ће се наредити замољено брисање, ако не буде пријаве.

(³) Проглас ће се прибити на судској табли и на службеној табли општине, у којој лежи дотично земљиште, као и на службеним таблама свих суседних општина, а поред тога обнародовати онако, како је у дотичном месту уобичајено.

§ 79. — Ако у одређеном року не буде поднета никаква пријава, суд ће наредити брисање напоменутога земљишнокњижног уписа као и брисање забележбе молбе за брисање.

§ 80. — (¹) Ако напротив буду пријаве поднете, суд ће о њима обавестити власника земљишта, са додатком, да поднете пријаве спречавају замољено брисање и да је власнику земљишта слободно предузети сходне мере у циљу, да добије пресуду којом се проглашава, да пријављена права не постоје или којом се она укидају. О предузимању тих корака има се поднети доказ у року од три месеца после доставе овог обавештења.

(²) Ако власник земљишта поднесе доказ о томе, да су његове мере биле успешне, онда

ће суд, пошто је поднета поновна молба, наредити брисање белешке, поменуте у § 76 став 1, као и забележбе молбе за брисање (§ 78 став 1.).

(³) Ако напротив власник земљишта не поднесе доказ да је предузео потребне мере или не продужује отпочету парницу или ако његове мере немају успеха, онда ће суд по молби једне странке или више странака, које су поднеле пријаве према наређењима § 78, или по службеној дужности наредити, да се избрише забележба молбе за брисање. Ако се доцније поднесе молба за брисање белешке поменуте у § 76 став 1, поново ће се провести поступак по §§ 78 и следећима.

§ 81. — Трошкове поступка по наређењима §§ 75 до 80 сносиће власник земљишта, уколико нису проузроковани неоправданим поступањем друге које странке.

Чивчијски и тежачки одношаји.

§ 82. — Уколико би у појединим правним подручјима у време ступања на снагу овога закона још по праву постојали чивчијски или тежачки одношаји, уписаће се у теретни лист и права, која би припадала чивчији или тежаку из тих одношаја на основу посебних уредаба или посебних уговора. У таквим се случајевима извиђаји (§§ 22 и следећи) морају проширити и на ова права.

Недопустивост приписивања земљишта из друге катастарске општине.

§ 83. — Од дана кад овај закон ступи на снагу, земљишнокњижном улошку не могу се више приписати земљишта, која се налазе у другој којој катастарској општини.

Упис права и чињеница из исправа положених у суду.

§ 84. — Права и чињенице, што произилазе из исправа положених у суду у смислу § 432 Грађанског законика који вреди на подручјима Виших земаљских судова у Љубљани и Сплиту, у циљу стицања стварних права на неукњиженим земљиштима, уписаће се у смислу § 33 у земљишнокњижне улошке по службеној дужности, уколико они одговарају стању земљишне књиге, које је било меродавно у време, кад су исправе биле положене. Али ако су ова права и чињенице међутим према резултату извађаја промењени, они ће се уписати с обзиром на резултат извиђаја. Ипак овом упису нема места, ако у погледу особа на које се односи упис, постоји какво особно ограничење, које раније није било познато, а које спречава такав упис. При томе неће се вршити даље испитивање у смислу § 104 став 1, бр. 2 и 4 Закона о земљишним књигама. За првенствени ред одлучан је тренутак, кад је предлог на полагање исправа стигао суду.

Примењивање досадашњих прописа.

§ 85. — ⁽¹⁾ Ако је у правним подручјима, у којима већ постоје земљишне књиге, на дан кад овај закон добија обавезну снагу, која

земљишна књига већ отворена, али још није довршен поступак за исправљање земљишне књиге, онда ће се на даљи поступак за исправљање примењивати законски прописи, који су о томе у тим правним подручјима до сада важили.

⁽²⁾ Где је на дан ступања на снагу овога закона опште ново оснивање земљишних књига још у току, довршаваће се оно по прописима који су до сада важили. Али уколико на дан ступања на снагу овога закона оснотци земљишнокњижних уложака још не буду састављени, примењиваће се наређења §§ 36 до 60. У погледу катастарских општина, у којима је земљишна књига већ отворена и поступак за исправљање земљишних књига већ закључен, примењиваће се у будуће само прописи овога закона.

Упућивање других закона на наређења обухваћена овим законом.

§ 86. — Где други закони упућују на прописе о оснивању и унутрашњем уређењу земљишних књига или на прописе о поступку за њихово исправљање, ступају одговарајућа наређења овога закона уместо прописа, закона и уредаба, који су до сада важили у појединим правним подручјима.

VII. Завршна наређења

§ 87. — ⁽¹⁾ Овај закон ступа у живот кад се обнародује у „Службеним новинама”, а оба-

везну снагу добија у оним правним подручјима, у којима још нема земљишних књига, по протеклу петнаест дана од дана његовог обнародовања, а у осталим правним подручјима по протеклу шест месеци после обнародовања.

(²) Од дана ступања на снагу овога закона престају важити сви правни прописи, који уређују предмете овога закона, а који су њему противни.

(³) У оним правним подручјима у којима је по досадашњим прописима било допуштено, да један земљишнокњижни уложак обухвати више земљишнокњижних тела, у постојећим улошцима неће се у том погледу вршити саобраћавање према пропису § 3. У таквом већ постојећем улошку вршиће се уписи у пописном листу за свако земљишнокњижно тело одвојено, али на власничком и теретном листу за сва земљишнокњижна тела по текућем реду. Свако од тих земљишнокњижних тела мора се у пописном листу означити текућим бројевима, а ова ознака напоменуће се код свих уписа у власничком и теретном листу, који се односе на дотично земљишнокњижно тело, а то и словима. Ако једно од земљишнокњижних тела, која су обухваћена у једном истом улошку, буде пренешено у други који уложак, онда бива тај пренос са свима уписима, који се односе на то земљишнокњижно тело.

(⁴) У оним правним подручјима, у којима се мера површине по досадашњим прописима није уписивала, ово се уписивање у постојећим улошцима неће вршити.

(⁵) На правном подручју садашњег Врховног суда у Сарајеву остају на снази пропи-

си §§ 1 до 11 и 24 Грунтовничког закона за Босну и Херцеговину од 13 септембра 1884. Док на том подручју постоје непокретнине различите правне природе (мулк и мирије), може изузетно од § 3 један уложак обухватити два земљишнокњижна тела засебно за сваку од ових врсти земљишта. Прописи § 24 споменутог грунтовничког закона сходно ће се примењивати у погледу уписивања земљишта вакуфског својства и на другим правним подручјима где постоје такви правни односи. Прописи §§ 75 до 81 сходно ће се примењивати и у случајевима споменутим у § 6 Грунтовничког закона за Босну и Херцеговину.

§ 88. — (¹) За извршење првог оснивања земљишних књига по овом закону на подручјима Апелационих судова у Београду и Скопљу и Великог суда у Подгорици установљује се при Министарству правде у Одељењу Законодавном и за Увођење закона посебан отсек с овим особљем:

Један шеф отсека за земљишне књиге са судијском квалификацијом, а са положајем и припадностима начелника Министарства правде;

шест повереника за оснивање земљишних књига из реда судија, са положајем и припадностима судија највише до 4 групе I категорије;

шест помоћника поменутих повереника из реда судија, са положајем и припадностима судија највише до 5 групе I категорије, или из реда судијских помоћника са судијским испитом, а са положајем и припад-

лежностима судијских помоћника до 7 групе I категорије;

седам земљишнокњижних чиновника (грунтовничара), са положајем и припадностима чиновника највише до 2 групе II категорије или до 1 групе III категорије;

осам архивских чиновника са положајем и припадностима чиновника највише до 1 групе III категорије;

тридесет дневничара — званичника;

седам дневничара — служитеља.

(²) Шеф отсека за земљишне књиге поставља се указом и мора поред судијске квалификације испуњавати и остале услове за положај Начелника Министарства правде. Остало особље одређује Министар правде својим решењем и то: за вршење дужности повереника и њихових помоћника судије односно судијске помоћнике, а за послове осталог особља из првог става, чиновнике из ресора Министарства правде одговарајућег положаја. Ово важи и за званичнике. Дневничаре поставља Министар правде према Уредби о контрактуалним чиновницима и дневничарима.

(³) Плате и све остале припадности особља наведеног у првом и другом ставу, као и сви материјални расходи потребни за извршење овога закона око првог оснивања земљишних књига на подручјима апелационих судова у Београду и Скопљу и Великог суда у Подгорици у буџетској години 1930/31 падају на терет партије 77 буџета за годину 1930/31, а у будуће имају се уносити у буџет и показати посебице у засебној глави буџета Министарства правде.

(⁴) Овлашћује се Министар правде, да може на места особља, упућенога на рад у смислу другог става, постављати особље истог звања и положаја и плаћати га из оних партија и позиција, из којих је упућено особље до тада било плаћано.

(⁵) Министар правде одређује у поједине срезове по једног повереника, да врши послове првог оснивања земљишних књига, а додељује му потребан број помоћника, земљишнокњижних чиновника (грунтовничара), архивских чиновника и дневничара.

(⁶) Овлашћује се Министар правде, да службеницима, употребљенима на рад по овом закону око првог оснивања земљишних књига на подручјима апелационих судова у Београду и Скопљу и Великог суда у Подгорици, одреди на име путних трошкова и дневница накнаду у месечним паушалним сумама, чију ће величину у споразуму са Министром финансија одмерити с обзиром на прилике места.

§ 89. — Министар правде овлашћује се, да у споразуму са Министром финансија и Министром пољопривреде пропише све уредбе, правилнике и упутства, потребне за извршење овога закона.

Службене новине Бр. 146. — LIII од 1. јула, 1930. — II год.